

Živnostenské právo

Prameny právní úpravy

- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon)

upravuje podmínky živnostenského podnikání (dále jen "živnost") a kontrolu nad jejich dodržováním.

- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

Definice živnosti - pozitivní vymezení

Živností je soustavná činnost provozovaná samostatně,

- vlastním jménem,
- na vlastní odpovědnost,
- za účelem dosažení zisku
- Podnikatelem podle ŽZ může být
  - Tuzemská FO, PO
  - Zahraniční FO, PO
  - Azylant

negativní vymezení živností

Živností není

- Činnosti zákonem vyhrazené státu (např. sůl)
- Využívání výsledků tvůrčí duševní činnosti
- Restaurování kulturních památek
- Provádění archeologických výzkumů

- Činnost FO stanovená zvláštními předpisy
  - Lékaři, lékárníci, stomatologové, psychoterapeutové, znalci, tlumočníci, makléři
- Činnost bank, pojišťoven, penzijních fondů
- Zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků

Subjekty oprávněné provozovat živnost

Živnost může provozovat **fyzická nebo právnická osoba, splní-li stanovené podmínky**

státní povolení k provozování živnosti tj. "koncese,, se vyžaduje jen v případech vymezených živnostenským zákonem

Fyzická osoba, (nemá bydliště na území ČR, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území ČR) může provozovat živnost za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako česká osoba

Podmínky provozování živností

Všeobecné podmínky provozování živnosti

- Plná svépravnost
- Bezúhonnost

Za bezúhonného se nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen

a) pro trestný čin spáchaný úmyslně, ať již samostatně nebo v souběhu s jinými trestnými činy, a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání nejméně jednoho roku, nebo

b) pro trestný čin spáchaný úmyslně, na který se nevztahuje ustanovení písmene a), jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním

Zvláštní podmínky provozování živnosti

- Odborná příp. jiná způsobilost, praxe v oboru (doklad o ní),
- živnosti řemeslné, vázané a koncesované
- lze ustanovit odpovědného zástupce

(7 ŽZ)

Překážky provozování živnosti

Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba,

na jejíž majetek byl prohlášen konkurs, ode dne prodeje závodu jedinou smlouvou

Živnost nemůže provozovat fyzická nebo právnická osoba,

a to po dobu 3 let od právní moci rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu proto, že majetek dlužníka nebude postačovat k úhradě nákladů insolvenčního řízení.

Odpovědný zástupce

Podnikatel může provozovat živnost prostřednictvím odpovědného zástupce – vždy fyzická osoba (FO)

Ve smluvním vztahu k podnikateli – maximálně ke **4** podnikatelům

Odpovídá za řádný provoz živnosti a dodržování právních předpisů
– účastní se provozu v potřebném rozsahu

► **Obligatoční ustanovení:**

Podnikatel je PO se sídlem v ČR

Statutární orgán nebo jiná osoba

Podnikatel je PO se sídlem v zahraničí,

vedoucí organizační složky umístěné na území ČR

Podnikatelem je FO, která nesplňuje zvláštní podmínky provozování živnosti

► **Fakultativní**

Rozhodnutí FO ustanovit odpovědného zástupce

Dělení živností

- Živnosti ohlašovací - není potřeba rozhodnutí, je provozována na základě ohlášení

Živnosti řemeslné – odborná způsobilost vyučením v oboru, maturitní zkouškou, VŠ vzdělání (příloha č. 1 ŽZ)

Živnosti vázané – různorodá odborná způsobilost (příloha č. 2 ŽZ)

Živnosti volné – není stanovena odb. způsobilost

Uvedeny v příloze č. 4 ŽZ

- Živnosti koncesované – je potřeba rozhodnutí ŽÚ

- Uvedeny v příloze č. 3 ŽZ
- Živnosti, které mohou zvlášť ohrozit společnost (život, zdraví)
- Zjišťuje se často i podmínka spolehlivosti
- V povolení (koncesi) může být uvedena podmínka provozování

Provozování živnosti průmyslovým způsobem

ZRUŠENO

- jde o činnost
  - zahrnující v rámci jednoho pracovního procesu více dílčích činností, které samy o sobě naplňují znaky živnosti,
  - využívající organizačního oddělení výkonu dílčích prací, postupů nebo úkonů, zejména od řídicích a obchodních prací, a členění těchto prací, postupů nebo úkonů podle jednotlivých profesí
- kdysi živnost „po továrnicku“
- Pro účely velkých obchodních společností – zjednodušení administrativy, protože
  - oprávnění k provozování živnosti průmyslovým způsobem zahrnuje oprávnění k provozování všech činností, které směřují ke vzniku konečného výrobku nebo k poskytnutí služby a jsou pouze dílčím prvkem technologického procesu.
- jde o živnostenské oprávnění na finální produkt
- Podnikatel nemusí splňovat zvláštní podmínky provozování živnosti

Živnostenské oprávnění

Ohlašovací živnosti

- Vznik dnem ohlášení
  - Výpis z živnostenského rejstříku vydá ŽÚ **do 5 dnů** ode dne ohlášení
- Podmínka: podnikatel splnil při ohlášení náležitosti
- Podnikatel povinnost ohlašování změn

Koncesované živnosti

- Vznik dnem právní moci rozhodnutí o udělení koncese
  - Výpis z živnostenského rejstříku vydá ŽÚ **do 5 ode dne právní moci rozhodnutí**
- Podnikatel povinnost ohlašování změn

Živnostenské oprávnění

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 7
Úřad městské části, odbor živnostenský

Č.j. oŽV/0001957/01/Str V Praze dne 16.10.2001
Ev.č. 310007-019572001

Živnostenský list

vydaný fyzické osobě

dle § 47 odst. 1 a 3 zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, na základě přihlášky ze dne 15.10.2001

Jméno a příjmení: Přemysl VACEK
Místo bydliště: PRŮMYSLOVÁ CESTA 4 a 6, 170 00 PRAHA 7 - HOŘKOVICE
Rodné číslo: 310970270
Místo podnikání: PRŮMYSLOVÁ CESTA 4 a 6, 170 00 PRAHA 7 - HOŘKOVICE

Předmět podnikání: poskytování softwaru a poradenství v oblasti hardwaru a softwaru

Živnostenský list se vydává na dobu neurčitou.
Den vzniku živnostenského oprávnění: 15.10.2001

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 7
21

JUDr. Ladislava Pousková
vedoucí živnostenského odboru

Potvrzuji převzetí živnostenského listu.
V Praze dne 22 října 2001

Podpis: Vacek

Magistrát města Brno
Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno

č.ev.: 370200-2163885-00
č.j.: K/32573/05

Koncesní listina

vydaná
právníké osobě

Živnostenským úřadem města Brna
Malingovského nám. 3, 601 67 Brno

podle ustanovení § 64 odst. 1 a 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání ve znění pozdějších předpisů.

Obchodní firma : ALVA KLEIN S.R.L.S.
IČO : 255 05 882
Sídlo : Stejskalova 416/7, 615 00 Brno
Předmět podnikání: Provádění veřejných dražeb
Koncese je udělena na dobu neurčitou.
Vznik oprávnění provozovat živnost: 20. 4.2005.

V Brně dne 20. 4.2005

JUDr. Dobromíla Macháčková
vedoucí živnostenského úřadu
města Brna

MAGISTRÁT MĚSTA BRNO
Živnostenský úřad města Brna

Městský úřad Uherský Brod
odbor občanského živnostenského úřadu
688 01 Uherský Brod, Masarykovo nám. 100

Č. j.: OZU/1195/08/Kr/2
Vešce značka:

Výpis z živnostenského rejstříku

Veřejná část

Jméno a příjmení:	Ladislav Hasoň
Občanství:	Česká republika
Bydliště:	Maršovská 2235, 688 01, Uherský Brod
Identifikační číslo:	13697757
Místo podnikání:	Maršovská 2235, 688 01, Uherský Brod

Živnostenské oprávnění č. 1

Předmět podnikání: **Provádění staveb, jejich změn a odstraňování (dle přechodných ustanovení zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb.)**

Druh živnosti: **Ohlašovací vázaná**

Vznik živnostenského oprávnění: **28.09.1992**

Zahájení provozování živnosti: **28.09.1992**

Doba platnosti oprávnění: **na dobu neurčitou**

Živnostenské oprávnění č. 2

Předmět podnikání: **Silniční motorová doprava nákladní vnitrostátní - provozovaná vozidly do 3,5 tuny celkové hmotnosti - provozovaná vozidly nad 3,5 tuny celkové hmotnosti**

Druh živnosti: **Konecovaná**

Vznik živnostenského oprávnění: **01.09.2004**

Zahájení provozování živnosti: **01.09.2004**

Doba platnosti oprávnění: **na dobu určitou do 25.08.2014**

Přerušení provozování živnosti oznámené podnikatelem: **od 09.08.2007**

Živnostenské oprávnění č. 3

Předmět podnikání: **Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách I až 3 živnostenského zákona (dle přechodných ustanovení zákona č. 130/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb.)**

Obory činnosti: **Zprostředkování obchodu a služeb**

Velkoobchod a maloobchod

Ubytovací služby

Realitní činnost, správa a údržba nemovitostí

Pronájem a půjčování věcí movitých

Výpis ze živnostenského rejstříku

Povinnosti podnikatele

- provozuje-li živnost prostřednictvím odpovědného zástupce – zajistí jeho účast
- viditelně **označit obchodní firmou**, popřípadě názvem, nebo jménem a příjmením a identifikačním číslem osoby
- prokázat kontrolnímu orgánu na jeho žádost **způsob nabytí prodávaného zboží nebo materiálu** používaného k poskytování služeb.
- zajistit, aby v provozovně určené pro prodej zboží nebo poskytování služeb spotřebitelům byla v prodejní nebo provozní době určené pro styk se spotřebiteli **přítomna osoba splňující podmínku znalosti českého jazyka nebo slovenského jazyka**
- **oznámí živnostenskému úřadu přerušeni provozování živnosti**, je provozování živnosti přerušeno dnem doručení oznámení o přerušeni provozování živnosti živnostenskému úřadu

Rozsah oprávnění

Podnikatel provozující živnost v **obchodní činnosti je oprávněn:**

- pronajímat zboží,
- zprostředkovávat koupi a prodej zboží v jednotlivých případech,
- provádět na zboží drobné změny, jimiž zboží přizpůsobuje potřebě kupujícímu, montáž zboží, výměnu vadných součástí

Rozsah oprávnění

Podnikatel provozující živnost ve výrobní činnosti

- má právo v rámci živnostenského oprávnění výrobky vyrábět, dále prodávat a opravovat, zůstane-li zachována povaha živnosti,
- nakupovat za účelem dalšího prodeje
- vyrábět a potiskovat obaly,
- provádět montáž, údržbu

Zánik živnostenského oprávnění

Ze zákona

- Smrtí podnikatele
- Zánikem PO
- Uplynutím doby (pokud vydáno na dobu určitou)
- Výmazem zahraniční osoby z OR

Rozhodnutím živnostenského úřadu (obligatorně)

- Podnikatel ztratil plnou způsobilost k právním úkonům
- Podnikatel přestal být bezúhonný
- Nastala překážka provozování živnosti
- Podnikatel sám požádá o zrušení
- Orgán státní správy sdělí, že podnikatel závažně porušil podmínky koncese

Rozhodnutím živnostenského úřadu (fakultativně)

- Podnikatel porušuje podmínky udělené koncese
- Podnikatel neplní závazky vůči státu (např. dávky sociální zabezpečení)
- Podnikatel neprovozuje živnost déle než 4 roky

Jednotný registrační formulář

"Jednotný registrační formulář pro fyzické osoby" (JRF),

- Jeho prostřednictvím lze učinit na obecním živnostenském úřadu podání i k dalším úřadům (fin. úřadu, okresní správa soc. zabezpečení, zdrav. pojišťovna, Úřad práce)
- na obecním živnostenském úřadu - centrálním registračním místě (CRM), příp. je volně dostupný na internetových stránkách www.mpo.cz.

Správní poplatky

-
- 1 000,- Kč za ohlášení živnosti při vstupu do živnostenského podnikání (bez ohledu na počet živností)
  - 500,- Kč za další ohlášení živnosti bez ohledu na to, zda je ohlašována jedna či současně více živností.
  - 50,- Kč za přijetí podání kontaktním místem

Živnostenský rejstřík

- ▶ je upraven v 60 živnostenského zákona, je informačním systémem veřejné správy vedeným v elektronické podobě
- ▶ je částečně veřejný seznam všech podnikatelů podnikajících na základě živnostenského oprávnění, kteří provozují svou živnost v územním obvodu daného živnostenského úřadu.
- ▶ právo nahlížet, pořizovat z něj výpisy, opisy, žádat úřední opis aj.
- ▶ správcem živnostenského rejstříku je Živnostenský úřad České republiky a jeho provozovateli jsou krajské a obecní živnostenské úřady
- ▶ Dostupnost
<http://www.rzp.cz/>
Živnostenské úřady

Na požádání živnostenský úřad z živnostenského rejstříku vydává v listinné nebo elektronické podobě:

výpis se vydá podnikateli, kterého se týká

- úplný výpis, který obsahuje všechny údaje
- částečný výpis, který obsahuje údaje v požadovaném rozsahu,
- potvrzení o určitém zápisu, popřípadě potvrzení o tom, že v živnostenském rejstříku určitý zápis není

Údaje vedené ve veřejné části živnostenského rejstříku Živnostenský úřad ČR zpřístupňuje veřejnosti v elektronické podobě a to i správnímu orgánu

Živnostenská kontrola

Živnostenské úřady sledují plnění povinností podnikatelů stanovené“

- ▶ v ŽZ a dalších právních předpisech
- ▶ v podmínkách provozování živností uložené v rozhodnutí o udělení koncese

Postup při kontrole se řídí zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

Za porušení povinností lze udělit podnikateli pokutu:

- ▶ přešupek FO – do 1.000.000 Kč, např. neoprávněně podniká
- ▶ přešupek PO nebo podnikající FO – do 1.000.000 Kč, např. podnikatel nestanovil odb.zástupce, neoznámil provozovnu

Řízení o uložení pokuty lze zahájit:

- ▶ do 1 roku ode dne kdy se ŽÚ dověděl
- ▶ nejpozději do 3 let od porušení povinnosti

Neoprávnění podnikání

Trestný činem je neoprávněné podnikání

trestní zákon v ustanovení 118 stanoví v odst. 1:

Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní nebo jiné výtěžné podnikání, **bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.**

Příští přednáška o živnostenských úřadem ČR